

HABILITET OG ÅPENHET – HVORFOR ER DET SÅ VIKTIG?

Forum for kontroll og tilsyn, Kristiansand 5. juni 2019

Tor Dølvik

---

www.transparency.no

KORRUPSJONSSKILIA

ETIKKUTVALGET

Mener mange små kommuner driver gråsonekorrupsjon: – Det vekker bekymring

Alle kjenner alle og mange er i slekt med hverandre. Som politiker i en liten kommune er det fort gjort å havne i gråsonen for korrupsjon, mener Transparency International Norge.

Berlevåg er en av 27 kommuner som var med i undersøkelsen.

FOTO: ERLEND HYKKERJD / NRK

Ksenia Novikova
Journalist

André Bendixen
Journalist

Erlend Hykkerud
Journalist

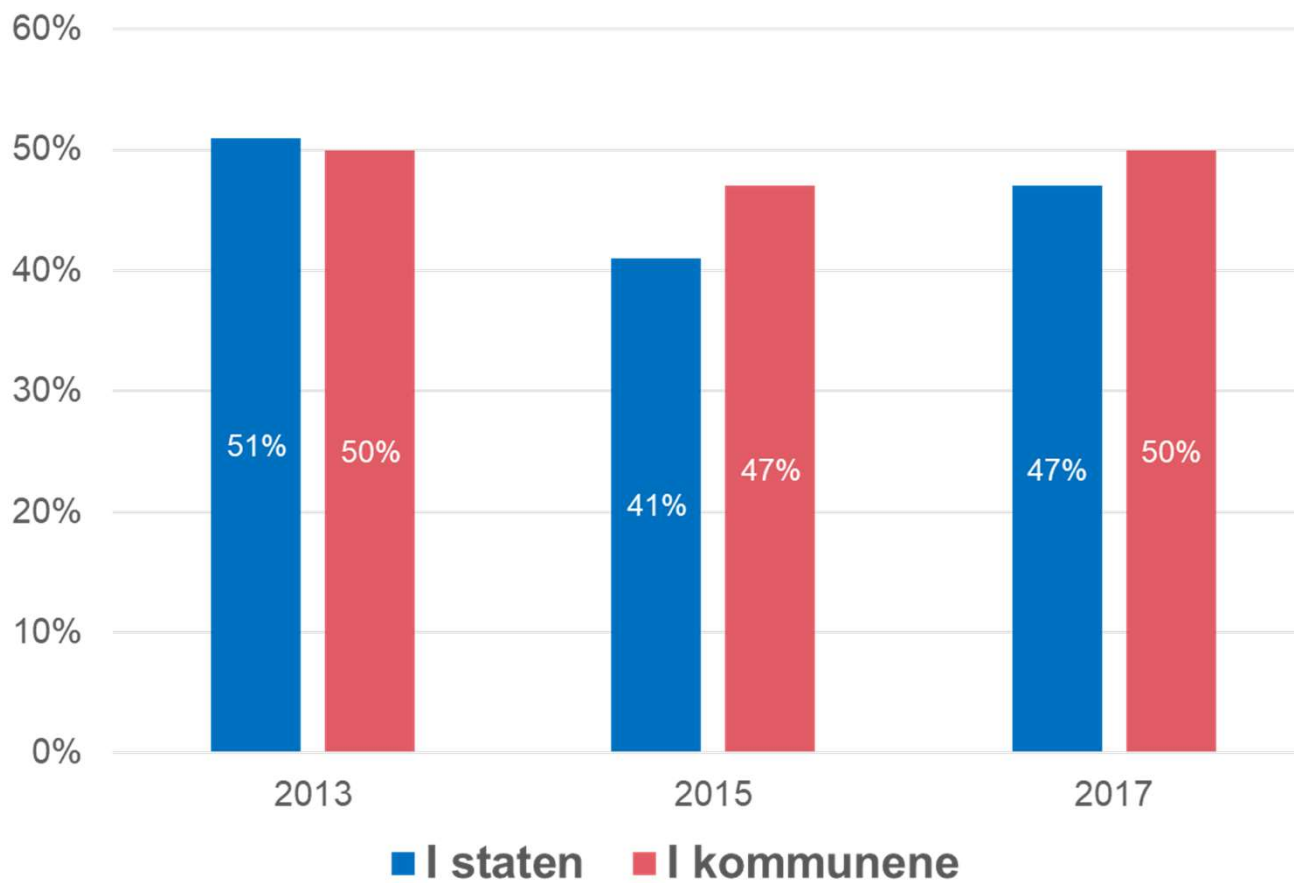
Arne Egil Tønset
Journalist

Publisert i dag kl. 10:00
Oppdatert for 3 timer siden

HVA TROR FOLK?

Andel av befolkningen som tror det skjer korrupsjon

Kilde: Difi 2017

www.transparency.org

MONTESQUIEU (1689-1755)

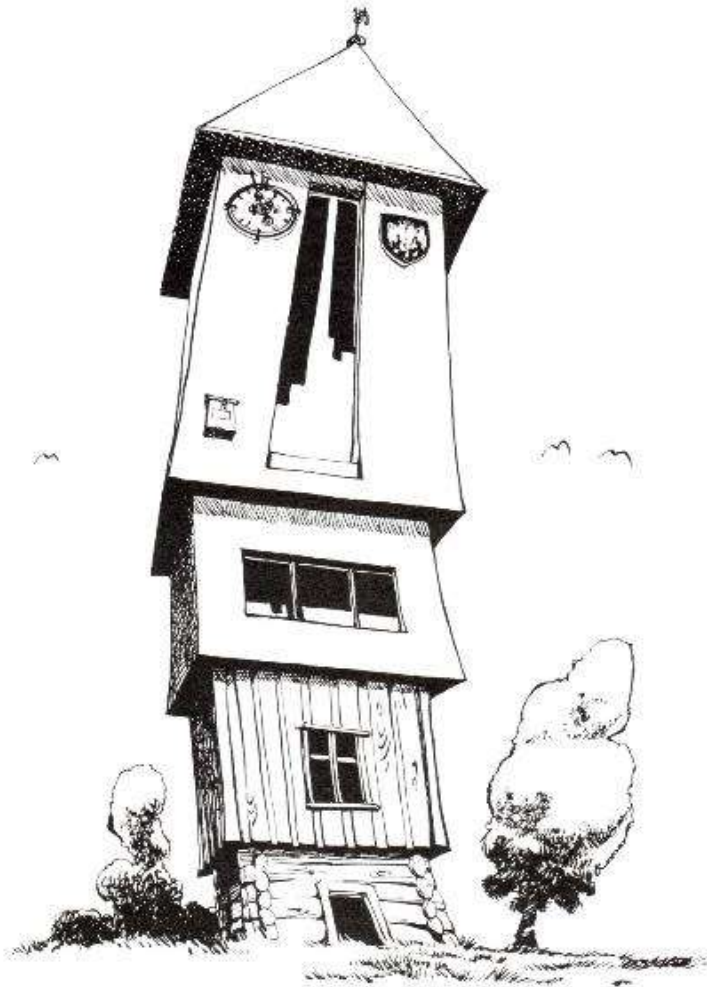
- Utgangpunkt:
«det er en evig erfaring at hvert menneske som har makt, er tilbøyelig til å misbruke den makt han har; han går fort, inntil han finner grenser som innskrenker ham.»
- Derfor: Borgerne må beskyttes mot vilkårlig maktutøvelse fra staten
  - Makten må først *deles*, og så delene *balanseres*
  - Makten må *organiseres*, slik at «makt kan tvinge makt»
- Maktfordelingsprinsippet: Statens ulike **funksjoner** bør legges til ulike **institusjoner** som må skjøttes av ulike **personer**.

(Hernes og Nergaard, 1989)

LOKALT FOLKESTYRE I 182 ÅR

- Kommunestyret har «all makt»
- Hva er det lokale maktfordelingsprinsippet?

NOU 2019:5 NY FORVALTNINGSLOV

---

*«Dersom en inhabil person lar være å melde fra om de grunnene som gjør ham eller henne inhabil, og likevel behandler saken og oppnår eller gir en utilbørlig fordel, kan det etter omstendighetene rammes av reglene om gave i tjenesten eller om korrupsjon.»
(Kap 16.1)*

HABILITET OG ÅPENHET

- Handler om å beskyttet kommunen og fylkeskommunen
- Bevare og styrke tilliten til institusjonen
- Beskytte innbyggerne mot maktmisbruk
- Rettferdige og like muligheter

**TAKK FOR
OPPMERKSOMHETEN!**
